

Rovněž jsou změněna ustanovení o *notifikační povinnosti*, t. j. povinnosti majitele směnky zpravit svého bezprostředního předchůdce či výstavce o tom, že bylo přijetí nebo placení odepřeno.

Notifikační povinnost postihuje nyní majitele směnky vždy, jak při neplacení tak i při nepřijetí směnky. Lhůty k této notifikaci rozeznává směnečný řád dvě (čl. 45):

1. *Majitel* směnky jest povinen zpravit svého bezprostředního předchůdce a výstavce *do čtyř* všedních dnů, následujících po dni protestu,

2. *indosant* musí zpravit svého předchůdce *do dvou* všedních dnů poté, kdy sám obdržel zprávu.

Do této lhůty se počítají pouze dny všední.

Co do obsahu notifikační zprávy, musí tato obsahovat mimo zprávu o odepření přijetí nebo placení i jméno a adresu předcházejícího notifikanta.

Doložkou „bez útrat“ nebo „bez protestu“ může výstavce nebo indosant nebo i směnečný rukojmí zprostiti majitele směnky povinnosti učiniti protest. Doložka napsaná výstavcem působí proti všem podpisatelům směnky, doložka učiněná indosantem nebo avalistou působí pouze proti nim. Zde jest další odchylka od dřívějšího práva (čl. 46 sm. ř.).

Obsahově se postihové právo neliší celkem od obsahu tohoto postihového práva podle směnečného zákona. Navíc může nyní ovšem žádati majitel směnky i vymíněné úroky podle čl. 5 sm. ř.

7. Vyšší moc.

Ustanovení o vyšší moci, obsažená v jednotném směnečném řádu v čl. 54, se shodují celkem s ustanovením § 100 sm. zák.

Důležitou novinkou a jistě praktickou, zejména v dobách hospodářsky neklidných jest však dodatek, že případům vyšší moci se rovnají i *zákonné předpisy*, které znemožní včasnou presentaci nebo protestaci směnky.

8. Směnečná intervence — opisy — změny — promlčení.

Zde není podstatných odchylek.

Pouze potud jest změna, že *placení pro čest* se může státi ještě i v den následující po posledním dnu lhůty ustanovené k protestu pro neplacení (čl. 59 odst. 3).

Neprohlásí-li čestný plátce, pro čest koho platí, má se za to, že platí pro čest výstavce směnky (12599 — Vážný).

Čestný plátce nabývá práv ze směnky proti tomu, pro čest jehož platil a proti osobám, které jsou tomuto směnečně zavázány. Může proto i eventuálně žalovati výstavce (12599 — Vážný).

Obsahuje-li originál směnky doložku „odtud platí indosament jen ještě na opise“, jest indosament napsaný později na originál neplatný (čl. 68, odst. 3).

Dny poskytnuté pouze z ohledu, t. zv. *dny respektní* čili *vyčkávací*, se neuznávají.

II. SMĚNKA VLASTNÍ.

Náležitosti směnky vlastní (čl. 75—78 j. s. ř.) se neliší od ustanovení dřívějšího práva. I u směnek vlast-

ních však jest přípustna ve stejném rozsahu jako u směnek cizích úroková doložka. V článku 77 jsou pak uvedeny články I. oddílu jednotného směnečného řádu, kterých má býti použito i na směnku vlastní.

III. MEZINÁRODNÍ PRÁVO SMĚNEČNÉ.

Mezinárodní právo směnečné jest upraveno proti dosavadnímu právu podrobněji a přejímá text ženevské *úmluvy o střetu zákonů*.

Co do způsobilosti osob směnečně se zavazovati, platí pro její posouzení právo země, k níž osoba, která směnečný závazek postupuje, přísluší (čl. 91).

Účinky zavazujících prohlášení příjemce cizí směnky a výstavce vlastní směnky se spravují právem platebního místa, účinky ostatních směnečných prohlášení právem místa podpisu (čl. 93).

Lhůty pro výkon postihu se pro všechny osoby spravují právem místa vystavení (čl. 94).

Povinnost přijmouti placení částečné neb obmezený (částečný) akcept se řídí právem platebního místa. Týmž právem se řídí případy směnek ztracených a ukradených (čl. 96, 98).

IV. AMORTISACE SMĚNEK.

Směnka, která se ztratila nebo byla zničena, může býti ediktálním řízením umořena (čl. 90). Na umořování směnek jest použito přiměřeně *zákona o umořování listin* ze dne 11. prosince 1934 č. 250 Sb. (čl. VIII. vl. u. 111/41 Sb.) s odchylkami obsaženými v §§ 1—5 tohoto čl. VIII. cit. nař.

Příslušným k umořování směnek jest okresní soud, v jehož obvodě se nalézá platební místo směnečné. V Praze se toto řízení soustřeďuje u okresního soudu civilního pro vnitřní Prahu a v Brně u okresního soudu Brno-město.

Bylo-li zahájeno o směnce umořovací řízení, může navrhovatel žádati na směnečném dlužníku placení jen tehdy, složí-li jistotu. Nesložil-li jistotu, může žádati nejvýše, aby směnečný dlužník složil směneční peníz do soudního deposita.

Dr. VLASTIMIL SOBOTA,

rada krajského soudu civilního v Praze.

O řešení předurčujících otázek v nesporném řízení.

(Dokončení.)

Tento výklad by však nebyl správným, poněvadž by podobným způsobem mohly býti dotčeny i zájmy osob, jež stojí pod zvláštní zákonnou ochranou nebo také veřejné zájmy. Proto podle našeho názoru v takovýchto případech jest soudci uložena povinnost naléhati na ukončení věci a nejen dáti účastníkům přiměřenou lhůtu, nýbrž učiniti různá opatření podle povahy věci potřebná, ku př. i prozatímní opatření.

Pouze tehdy, kdy nejde o podobné případy, jest dáno nespornému soudci na vůli, zda dá účastníkům podobnou lhůtu aneb jiným způsobem se postará případným vhodným opatřením, aby účel nesporného řízení nebyl zmařen.

Zákon praví, že soud může odkázati účastníky na řízení sporné, a to buď na návrh, aneb z úřední moci. Jest tedy dáno soudu na vůli, zda chce dotyčnou otázku řešiti v nesporném řízení či rozhodne-li se pro postup podle § 25, odst. II. c. ř. s. Tím však není řečeno, že by dotyčné rozhodnutí záviselo zcela na libovůli soudcové a že by nebylo lze rozhodnutí soudce v tomto směru učiněné přezkoumati.

Kdykoliv tedy odkáže soudce účastníky na řízení sporné nebo na řízení správní, musí tak učiniti u s n e s e n í m, proti němuž jest rekurs přípustným, účelnost a vhodnost opatření prvního soudce přezkoumají pak úřady nadřízené.

Rovněž rozhodnutí soudce, zdali chce o dotyčných předurčujících otázkách rozhodovati v řízení nesporném nezávisí na jeho libovůli, rozhodují opět účelnost a vhodnost podobného opatření a strany mohou návrhem vyvolati dotyčné soudcovské rozhodnutí.

Jak již shora bylo nadhozeno, nejde však v případě II. odstavce § 25 nesp. říz. o přerušení řízení, takové povahy jako jest normováno v řízení sporném. Jde o speciální ustanovení nesporného řízení, o ustanovení zcela sui generis, jež jest spojeno pouze s účinky v § 25, odst. II. nesporného řízení normovanými. Jde tedy pouze o odkázání účastníků na řízení sporné nebo správní, a s tím spojené vyčkání s rozhodnutím v nesporném řízení, dokud dotyčná prejudiciální otázka nebude ve sporném nebo správním řízení pravoplatně rozhodnuta.

A tu přicházíme k další otázce, zda nesporný soudce musí vyčkati s řízením a rozhodnutím až do pravoplatného vyřízení dotyčné prejudiciální otázky.

Zákon, pokud řízení se tkne, ukládá soudci povinnost učiniti vhodná opatření pokud je jich třeba na ochranu veřejných zájmů nebo k zajištění účastníků nebo k účelu řízení (II. odst., § 25 nesp. říz. in fine). V tomto případě tedy soudce musí pokračovati v řízení.

Leč i v jiných případech není podle našeho názoru překážka, aby soudce nesporný pokračoval v řízení pokud ovšem tímto postupem nepředbívá nikterak rozhodnutí sporného soudce nebo správních úřadů.

V každém případě však musí vyčkati konečného rozhodnutí o uvedené prejudiciální otázce.

Správnost tohoto závěru vyplývá jasně ze skutečnosti, že dotyčné rozhodnutí soudcovo musí se státi u s n e s e n í m, a z úvahy, že soud jest vázán dotyčným svým rozhodnutím (§ 39 b) nesp. říz.) ovšem pouze potud, pokud dotyčné usnesení může býti změněno bez újmy práv třetí osoby.

Správnost dotyčného závěru vyplývá ostatně také z teleologické úvahy, že by nemělo smyslu, aby soud odkazoval na řízení sporné nebo správní, pakliže by nechtěl výsledku těchto řízení vyčkati.

Ovšem dlužno stále míti na paměti, že § 25 nesp. říz. jedná jen o předurčujících otázkách, netýká se však toho, co jest přímo předmětem rozhodnutí nesporného soudce (srovnej důvodovou zprávu k vl. návrhu, str. 26).

Dr. ANT. BLAHA, Třebíč:

Dílčí smlouva - převodní poplatek a dávka z přírůstku hodnoty.

K článku „Postižení dílčí smlouvy dávkou z přírůstu hodnoty“, uveřejněnému kol. Dr. J. Čápem v čísle 7/41 Českého práva, dodávám toto:

Podle § 8 zákona ze dne 18. června 1901 ř. z. č. 74, smlouvy, jimiž se rozdělují jednotlivé věci nebo také celé jmění, nejsou předmětem převodního poplatku, pokud při tom každý podílník dostává tolik, kolik odpovídá jeho podílu (spoluvlastnickému) na jednotlivé věci, pokud se týče na celém jmění.

Tedy dělení nejen celého společného jmění, ale také i částečné dělení společného majetku jest od převodního poplatku osvobozeno, ovšem za předpokladu, že hodnoty dílčích fyzických částí se navzájem vyrovnávají.

Podle § 4 č. 5 nařízení ze dne 27. dubna 1922, č. 143 Sb., nejsou převody za účelem dělení společných pozemků podrobeny dávce z přírostu hodnoty, pokud jsou tyto převody od státních poplatníků osvobozeny (N. s. s. č. 6785/23).

Prakse na to jednak zapomíná a jednak chybuje a zavdává výběřím úřadům záminku k vyměření dávky tím, že nesprávně dílčí smlouvu stylisuje. Velmi často se v dílčích smlouvách praví, že „spoluvlastníci si navzájem odstupují ideální podíly.“ Tato stylisace není správná, poněvadž si spoluvlastníci nic navzájem neodstupují, nýbrž uzavírají dohodu o rozdělení společného majetku tak, že jeden spoluvlastník obdrží do samostatného vlastnictví jednu fyzickou část a druhý spoluvlastník obdrží druhou fyzickou část atd. z původního společného majetku.

Takto stylisovaná dílčí smlouva nemůže býti podrobena ani poplatku převodnímu a tím také ani dávkou z přírostu hodnoty.

ZE DNE

Úmrtí. Ve středu dne 17. září 1941 zemřel náhle pan František Olšák, notář ve Frýdku, ve věku 60 let.

Tato zpráva bolestně se dotkla všech, kdo blíže znali zesnulého. Byl p. notář Olšák srdce dobrého, svým klientům dobrým a nezištným rádcem, svým zaměstnancům otcovským přítelem a svým koncipientům, z nichž několik jsou již samostatnými notáři, dobrým kolegou a vzorem notáře — přítele lidu — dobrým pracovníkem ve svém kraji.

Rodák z Kunčic u Moravské Ostravy, pocházel p. notář Olšák z rolnické rodiny a dopracoval se svého postavení výhradně svou pracovitostí ve čtyřicátém roku věku svého, po světové válce, již se zúčastnil jako záložní důstojník.

Jako koncipient a potom notářský náměstek prošel a poznal mnohá města na Moravě, mezi jiným i Třebíč, kde poznal svou milovanou choť. Pan notář Olšák miloval svůj frýdecký kraj a jeho lid, rád jako turista procházel bezkydské hory, zasloužil se zejména o útulnu na Prašivé, na jejíž zbudování i finančně vydatně přispěl, i jiné nabádal, aby tyto jeho milované hory procházeli. Byl předsedou místního odboru českých turistů a členem výboru Občanské záložny ve Frýdku.

Posledních asi deset roků již churavěl, ochrnut na levé straně mrtvicí. Nyní dooral brázdu svého plodného a pracovitého života.

Čest budiž jeho památce!

Notář Dr. L. Sk.

Dne 2. října 1941 odešel z našich řad dobrý kolega pan notář Jiří Kloubeček v Lounech, ve věku 65 let.

Čest budiž jeho památce!